

Izhaja vsak dan s jutraj razvor
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1.—, lanskoletna 2.—; me-
sečna naročnina Din 20.—, za tu-
jino 30.—. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Jugoslovan

Rokopisov ne vračama
Oglas po tarifi in dogovoru
Uprava
v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-88.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 163

Ljubljana, sobota, dne 18. julija 1931

Leto II.

Profesor Besteiro

Španska narodna skupščina je izvolila profe-
sorja Besteiro-a za svojega predsednika.

Priprave za poroko princeze Ileana

Bukarešta, 17. julija. n. V Sinaji se vršijo
velike priprave za poroko princeze Ileana z
nadvojvodo Antonom Habsburškim. Po najno-
vejših vestih je princeza Ileana prejela od vseh
strani mnogo darov. Njena sestra jugoslovans-
ka kraljica Marija ji je darovala garnituro ze-
lo lepe opreme. Starejši brat pokojnega kralja
Ferdinanda Friderik Hohenzollerski pa ji je
daroval дворец v Aachenburgu v Nemčiji.

Romunska vlada hoče sodelovanje zaranistov

Bukarešta, 17. julija. n. Listi poročajo, da je
bil dosedanji minister Majnolescu imenovan za
guvernerja Narodne banke, da je tako zavzel
docela nepolitičen položaj. To se je baje zgo-
dilo na zahtevo voditelja nacionalno - kmetijske
stranke dr. Vajde Vojevoda, ki je bil, kakor
znano, v avdienci pri kralju. Vajda Vojevoda je
baje smatral Manojlescovo politično delovanje
kot oviro za sodelovanje nacionalno - kmetijske
stranke z vlado. Drugi listi pa še nadalje trdi-
jo, da je zblizanje med nacionalno-kmetijskimi
in vladnimi krogi za enkrat še vedno nemogoče,
in da nacionalno - kmetijska stranka še vedno
deluje za organizacijo enotne erdeljske fronte.

Neredi in izgredi v Španiji

Madrid, 17. julija. AA. Stavkujoči so danes v
glavnem mestu skušali prerezati telefonski ka-
bel, ki spaja Madrid z inozemstvom. To je edi-
na zveza, ki danes obstoji med Španijo in osta-
lo Evropo. Dozdaj se jo je posrečilo ohraniti
navzlic vsem poskusom sabotaže.

Madrid, 17. julija. AA. V Cartageni je prišlo
do neredov in izgredov brezposelnih delavcev.
Desettisoč se jih je zbralo pred mestno hišo in
čakalo, da se vrne deputacija, ki je šla k mest-
nemu načelniku predložiti njihove zahteve. Na
čelnik pa je izjavil, da to vprašanje ne spada v
njegovo pristojnost. Ta odgovor je delavce tako
razdražil, da so pobili vso opravo v njegovi pi-
sarni. Razen tega je množica razdeljala tudi
mestno posvetovalnico. Škoda je ogromna.

Parlamentarni socijalistični klub na Ogrskem

Budimpešta, 17. julija. n. Sinoči se je konsti-
tuiral parlamentarni klub madjarske socijali-
stične stranke. Poslanec Peyer je dobil nalogo
predložiti na prvi seji poslanske zbornice in-
terpelacijo o gospodarskih problemih Madjar-
ske. Istočasno bo zahteval intervencijo države
proti redukciji delavcev pri poedinah podjetjih.

Uvoz proizvodov iz kaznilnic v Anglijo prepovedan

London, 17. julija. AA. Lordska zbornica je
sprejela zakonski načrt, ki se z njim prepove-
duje uvoz proizvodov iz kaznilnic. Zakonski na-
črt bo predložen spodnji zbornici.

Bomba v baziliki sv. Petra v Rimu

Rim, 17. julija. n. Sinoči je oddelek papeže-
vih orožnikov pri preiskavi bazilike sv. Petra,
ki jo redno vsak dan pregledajo, našel bombo.
Orožniki so o najdbi takoj obvestili svojega
poveljnika, ki je odredil, naj odnesejo bombo
na osamljen kraj in jo pustijo, da eksplodira.
Bomba, ki so jo našli sinoči ob poznuri, je
davi eksplodirala. Škoda ni napravila nobene in
bi prav tako ne imela nobenih večjih posledic,
čeprav bi se razpočila v cerkvi, ker je bila
manjše jakosti in so imeli atentatorji pri svo-
jem početju slej ko prej le demonstrativen na-
men.

Iz drugega vira pa izhaja zatrjevanje, da je imel
peklenski stroj v sebi mnogo silnega razstreliv-
a in da je davi pri eksploziji povzročil, da so
popokale šipe na oknih bližnjih stavb, čeprav
so nastavili bombo čim dalje v stran. Če bi bil
peklenski stroj eksplodiral v cerkvi, bi bila ta
zelo poškodovana.

Priprave za veliko konferenco v Londonu

Prva konferenca strokovnjakov v Londonu — Pomembna seja francoske vlade
Pogoji za mednarodno posojilo Nemčiji — Zedinjene države

London, 17. julija. AA. Davi so se se-
stali angleški, belgijski, francoski, nemški,
italijanski, japonski in ameriški finančni
strokovnjaki, da razpravljajo o še nere-
šenih vprašanjih, kako naj se uveljavi
Hoovrov predlog. Seja je bila v zaklad-
nem ministristvu.

Ker je Francija načelno sprejela Hoov-
rov predlog, je nastala v tem vprašanju
precejšnja izpremembra. Ker je bilo do-
ločeno, da bo konferenci strokovnjakov
sledila takoj seja ministrov, bodo strokov-
njaki razpravljali le o reparacijah in pred-
ložili poročilo o tem vprašanju ministrom,
ki se sestanejo v ponedeljek zvečer.

Henderson je odgovoril potovanje v Ber-
lin in ostal v Parizu. Včeraj je imel na-
daljne razgovore z ministrskim predsed-
nikom Lavalom in z zunanjim ministrom
Briandom. Sestal se je tudi s francoskim
finančnim ministrom Flandinom in ame-
riškim državnim tajnikom Stimsonom.
Razpravljal je z omenjenimi državniki o
vprašanju, kako naj se pomaga Nemčiji,
da bo zadovoljna tudi Francija.

Komunike konference strokovnjakov

Konferenca strokovnjakov se je končala
kmalu po 12. uri. Objavili so ta-le komu-
nike:

»Davi se je sestal v zakladnem mini-
strstvu odbor strokovnjakov, da razpravlja
o odredbah, potrebnih za izvedbo enolet-
nega moratorija, ki ga je predlagal ame-
riški predsednik Hoover. V odboru so bili
zastopniki Belgije gg. Gutt, Frere, Janson,
Marx, Smeers in vikomt de Lantsheere;
zastopnika Francije gg. de Pevster in
Buelf; zastopniki Nemčije gg. Berger,
Noeldecke, Litter in Ronde; zastopniki
Anglije sir Frederick Leith, Ross, Sargent
in Waley; Italijo sta zastopala Beneduce
in Sonino, Japonsko Kurijama, Jumoto in
Kijuh in Združene države Hugh Gibson.
Ker se sestane v ponedeljek konferenca
ministrov, je razpravljaj odbor le o preli-
minarnih vprašanjih.«

Za predsednika je bil izvoljen sir Fre-
derick Ross Leith, za tajnika pa Pinsent
in Perowne. Sklenili so imenovati odbor,
ki bo razpravljaj in poročal o še nereše-
nih vprašanjih reparacijskih dobav v bla-
gu. Dalje so sklenili, da bodo lahko dr-
žave, ki niso zastopane v odboru strokov-
njakov, predložile pismeno poročilo o svo-
jih posebnih interesih v tem vprašanju.
Imele bodo tudi priliko, če bo potrebno,
obrazložiti svoje poročilo v osebem raz-
govoru z odborom.

Važna seja francoske vlade

Pariz, 17. julija. AA. Ministrski svet je
imel sejo. Predsedoval ji je predsednik
republike Doumer. Ministrski svet je raz-
pravljaj o položaju, ki je nastal po denarni
krizi v Nemčiji in po razgovorih med La-
valom, Briandom, Stimsonom in Hender-
sonom. Po razpravi je ministrski svet skle-
nil, naj se vrše pogajanja med zastopniki
vseh zainteresiranih vlad o sredstvih, ki
naj vzpostavijo kredit in medsebojno za-
upanje v Evropi proti primernim finanč-
nim in političnim jamstvom.

Francosko uradno poročilo o seji vlade

Pozneje je poročal ministrski predsed-
nik Laval o svojih pogajanjih ministrske-
mu svetu. Po seji so objavili ta-le komu-
nike:

»Ministrski svet je proučil pogoje, pod
katerimi bi lahko Francija povzela inici-
jativo, da se s primernimi odredbami ob-
novita zaupanje in kredit. Prav tako je
razpravljaj o vprašanju finančnih jamstev
in o sredstvih za politično pomirjenje, ki
naj jih spremlja.«

Pariško časopisje poroča, da so med
drugim predlagali, naj se dovoli Nemčiji
dolgoročno mednarodno posojilo. Nemčija
bi zastavila v jamstvo carinske dohodke.
Dobila bi tako 100 milijonov funtov šter-
lingov, kar bi zadostovalo, da premagaj
svoje prve težkoče in obnovi normalna iz-
plačila, dokler ne zapade Hoovrov mora-
torij.

Nadaljne podrobnosti o tem predlogu
pričakuje londonsko časopisje z veliko ne-
strpnostjo. Splošno priznavajo, da je treba
ta predlog skrbno proučiti. O tem in o
drugih predlogih bodo razpravljali danes

v Parizu, kamor bosta prispela z letalom
nemški državni kancelar Brüning in zu-
nanji minister Curtius. Nemška državni-
ka se bosta udeležila jutrnjih posvetovanj, ki
jih smatrajo za predpripravo za konferen-
co, ki bo v ponedeljek v Londonu.

Berlin, 17. julija. d. Državni kancelar
dr. Brüning in zunanji minister dr. Cur-
tius sta bila danes še vedno v Berlinu in
odideta šele proti 10. uri zvečer z vlakom
iz Berlina v Pariz. Kabinet, ki je bil da-
nes zbran, ni vezal nobenemu obeh držav-
nikov rok.

Pogoji Francije za posojilo Nemčiji

Pariz, 17. julija. d. Najnovejši francoski
predlog, ki ga bodo obravnavali pri ju-
trišnjih razpravah z nemškimi državniki,
zahteva: 1. Francoska banka, Angleška
banka in newyorška Federal Reserve
Bank naj otvorijo nemški državniki banki
kratkoročen kredit 500.000.000 dolarjev, ki
bi bil določen za kritje novčanic.

2. V zameno za ta kratkoročni kredit
se bo, kakor hitro mogoče, izdalo medna-
rodno posojilo po tipu Dawesovega ali
Youngovega posojila v enaki višini. Na
tem posojilu naj bi bile udeležene vsake
z eno tretjino: Francija, Amerika in An-
glija; Italija, Holandija in Švica pa sku-
paj. Posojilo bi bilo treba v desetih letih
amortizirati in z zastavo nemških carin in
dohodkov od železnice zavarovati.

3. Uporabo posojila bi kontroliral po-
seben odbor banke za mednarodna pla-
čila.

4. Nemčija se zaveže, da bo po poteku
Hooverjevega moratorijskega leta zopet
začela plačevati reparacije po Youngovem
načrtu.

5. Nemčija se obveže, da bo svoje fi-
nance energično upravljala in da bo v bo-
doče proračune države, dežel in večjih
mest predlagala gospodarski komisiji Dru-
štva narodov.

6. Kot protidajatev za to pomožno akcijo

sklene Nemčija s Francijo in z drugimi
državami, ki bodo dale posojilo, neke vrste
politično premirje za 10 let, to se pravi,
ona se zaveže, seveda proti zagotovitvi ab-
solutne vzajemnosti, da ne bo zvišala iz-
datkov za oboroževanje in da v svoji zu-
nanji politiki ne bo načenjala problemov,
ki bi utegnili ogroziti mir v Evropi.

Nemci proti francoskim predlogom

Berlin, 17. julija. AA. Pogoji, ki jih bo
po časopisnih poročilih iz Pariza stavila
francoska vlada Nemčiji za finančno po-
moč, so naleteli na oster odpor nemškega
časopisja. Celo glavno glasilo centruma
»Germania« poudarja, da so francoski po-
goji preostri in nesprejemljivi. List nade-
ljuje, da bi take pogoje sprejela edino
država, ki bi bila pripravljena odpovedati
se politični in gospodarski neodvisnosti.

Demokratsko časopisje meni, da so fran-
coski pogoji maksimum, kar zahteva fran-
coska vlada. Tudi večerni časopis »Tem-
po« pravi, da je čudno, da Francija za-
hteva take stvari od Nemčije, ko pozdrav-
lja prihod nemških ministrov v Pariz. List
končuje, da se ne sme pozabiti, da ima
tudi Nemčija nekaj omeniti k pariškim in
londonskim predlogom.

Stimson — zastopnik Zedinjenih držav na konferenci

Newyork, 17. julija. AA. Predsednik
Hoover je pooblastil ameriškega državnega
tajnika Stimsona, naj zastopa na konfe-
renci v Londonu Združene države.

Akcija za razorožitev

Berlin, 17. julija. AA. Listi poročajo iz
Zeneve, da so tamošnji mednarodni krogi
zvedeli, da sta Henderson in Stimson raz-
pravljala v Parizu o novem razorožitve-
nem načrtu. Po tem načrtu naj bi Nem-
čija, Italija, Francija in Anglija za dolo-
čeno dobo prekinile svoje pomorske
gradnje.

Pomirjenje v Nemčiji

Svobodni denarni promet bo kmalu vzpostavljen — Pogajanja med
Berlinom in Londonom — 1000 pogovorov na 23 telefonskih progah
v enem dnevu

Berlin, 17. julija. AA. Vladni krogi so
zadovoljni z dosedanjimi uspehi zaslinih
odredb. Na finančnem trgu je nastala znat-
na olajšava. Gospodarski krogi računajo s
tem, da bo dr. Brüning še pred svojim
odhodom v Pariz razveljavil nekatere naj-
hujše določbe. Navzlic temu pa nihče ne
računa s tem, da bi že v ponedeljek vlada
vzpostavila svobodni denarni promet. Tek-
om današnjega dne bo vlada najbrže iz-
dala prehodne določbe za povratek k red-
nemu denarnemu prometu.

Berlin, 17. julija. AA. Bančna in finan-
čna pogajanja, ki so bila prejšnji poned-
eljek med Berlinom in Londonom, so
trajala ves dan. Razgovori so se vršili po
23 telefonskih progah. Telefonskih klicov
je bilo nad 1000.

Berlin, 17. julija. AA. Policijski pred-
sednik je ustanovil poseben oddelek za
pobijanje nezakonite trgovine z devizami.
Kdor prekrši zasilne določbe o trgovini z

devizami, bo takoj predveden pred sod-
nika, da ga obsodi. Inozemce bo policija
po prestani kazni izgnala preko meje.

Berlin, 17. julija. d. Tudi danes je v
bankah v Berlinu in drugih mestih vladal
popolen mir. Borze še niso bile odprte in
ostanejo najbrže tudi še od ponedeljka da-
lje zaprte. Nemška državna banka je obja-
vila danes običajno poročilo za drug julij-
ski teden, iz katerega izhaja, da znaša
kritje bankovcev z zlatom in devizami
35,8% napram 43,6% v prejšnjem tednu.
Se pred odhodom nemških ministrov v
Pariz bosta izdani dve naredbi in sicer
ena proti begu kapitala, druga pa o vpra-
šanju, v kakem obsegu naj banke v bo-
doče vrše izplačila.

Berlin, 17. julija. d. Starešinski svet dr-
žavnega zbora se je danes sestal in je od-
klonil predloge nemških nacionalcev, ko-
munistov in narodnih socijalistov za ta-
kojšnje sklicanje nemškega drž. zbora.

Pomirjenje tudi na Ogrskem

Banke so zopet odprte — Vladni proglas na narod

Budimpešta, 17. julija. n. Ministrski svet
je imel sinoči sejo, ki je bila posvečena
predhodnim meram, ki jih je danes izdala
in uveljavila vlada za ureditev finančnega
in splošnega gospodarskega položaja na
Madjarskem. Predhodne mere bodo veljale
od 23. t. m. Nanašajo se na izplačevanje
vlog v bankah in na devizni promet. De-
vizni promet opravlja začasno Narodna
banka. Ona bo določevala tudi devizni te-
čaj. Vlada je bankam dovolila, da odprejo
svoje blagajne in da pričnejo izplačevati
vloge, toda le v omejenem obsegu. Sprito
teh novih naredb in dovoljenja o otvoritvi
bank so banke naravnost oblegane od vla-
galcev.

Seja ministrskega sveta je trajala do 2.
zjutraj. Nujne navedbe so bile objavljene
že davi v madjarskem službenem listu.

Banke so pričele izplačevati denar, toda le
v zelo omejenih vsotah. Neomejene zneske
smejo banke izplačevati le v obliki plač in
stanarine namesčencem, v obliki davkov in
ostalih državnih dajatev. Za blago, tekoče
račune in čke pa smejo plačevati največ
po 5% od zahtevane vsote in ne več ko
1000 pengő.

Po seji ministrskega sveta so se sestali
bankirji in sklenili da odprejo blagajne že
danes. Vlada je izdala proglas na narod.
Ministrski predsednik je ljudstvo pozval,
naj se pomiri, da bi se tako čimprej do-
seglo normalno stanje.

Sinoči se je grof Bethlen dalje časa po-
svetoval z ameriškim poslanikom Roose-
weltom. Nato je novinarjem izjavil, da bo
vlada znala s predhodnimi merami vzpo-
staviti normalno stanje na denarnem trgu.

Seja ljubljanskega občinskega sveta

Nova pragmatika za mestne uslužbence z nebitvenimi spremembami sprejeta v celoti

Ljubljana, 17. julija. Popoldne ob 17. se je vršila ob veliki udeležbi občinstva na galeriji seja ljubljanske občinske uprave, ki ji je prisostvoval poleg občinskih svetnikov kot zastopnik banske uprave banski inšpektor dr. Guštin. Zupan dr. Puc se je spominjal važnejših dogodkov od zadnje občinske seje. Položil se je temelj novi carinarnici, otvorila se je tramvajska proga na Vič, imeli smo dvakrat poset rojakov iz Amerike, Tehniška srednja šola pa je obhajala svoj jubilej. Jadranska plovitba je postavila v promet parnik »Ljubljana«, ki ima prostora za 650 potnikov in za 450 ton blaga. Da se Ljubljana oddolži tej lepi gesti Jadranske plovitbe, ki je krstila svoj parnik za »Ljubljano«, smo izročili parniku po podžupanu prof. Jarcu in občinskemu svetniku Tavčarju zastavo z ljubljanskim grbom, ki bo vihrala na Jadranskem morju.

Regulacija Gradišča se v kratkem izvrši

Predsednik finančnega odseka svetn. Tavčar je podal več poročil tega odseka. Glede regulacije Gradišča, od. odkupa Luckmannove hiše je bilo po kratki debati, v katero so posegli obč. svetnik Kosem, podžupan prof. Jarc, obč. svetn. Hribar in končno zupan, sklenjeno z vsemi glasovi proti glasu obč. svet. Kosma, da se sprejme ponudba dr. Luckmannu za odstop sveta v svrhu razširjenja Gradišča do stavbene črte, v kateri stoji sosednja hiša Gradišče 2, in plača dr. Luckmannu kot odškodnina za odstop sveta za popolno izgubo dvorišča in kot prispevek k novi zgradbi 1.200.000 Din, in sicer iz 10 milijonskega posojila za regulacije mesta.

Računski zaključek Mestne hranilnice ljubljanske in Kreditnega društva Mestne hranilnice ljubljanske za leto 1930. sta bila prav tako soglasno sprejeta.

Lep uspeh Mestne hranilnice in Kreditnega društva

Oba računski zaključka sta bila že pred sejo predložena občinskemu svetnikom na vpogled. Iz računskega zaključka Mestne hranilnice posnemamo, da je znašal skupni poslovni promet 1.448.919,417 Din. Stanje hranilnihi vlog je naraslo do konca leta 1930. na 450.198,801 Din, hipotekna posojila na 52.436,587 Din, občinska posojila pa na 77.343,313 Din. Vsota vseh vrst posojil znaša 585.879,446 Din ali 85,75% vseh hranilnih vlog. Bilančna vrednost vrednostnih papirjev znaša 26.344,837 Din. Radi trajnega naraščanja posojil so se skrčile naložbe pri drugih denarnih zavodih na 32.460,481 Din. Te naložbe tvorijo z gotovino v blagajni in z vrednostnimi papirji vred razpoložna sredstva v znesku 60.505,085 Din. Knjižna vrednost palače v Prešernovi ulici, Filipovega dvorca in stanovanjske hiše v Dalmatinovi ulici 13 znaša z inventarjem vred 9.418,441 Din. Po odbitku upravnih stroškov, davkov in dvomljivih terjatev preostaja čistega poslovnega prebitka 2.349,589 Din. Bilančna števila: upravnega imetja je se zvišala na 474.022,842 Din. Uspeh zavoda je torej v vsakem oziru zadovoljiv.

Iz računskega zaključka Kreditnega društva Mestne hranilnice posnemamo, da je znašal poslovni promet v 3447 postavkah 33.262,494 Din, čist poslovni dobiček pa 141.275 Din.

Zavetišče za onemogle v proslavo jubileja kralja Aleksandra

Obč. svet. Tavčar je izčrpno referiral o zgradbi novega zavetišča za onemogle. Stavbišče zanj bo dala mestna občina. V to svrhu je določen stavbeni blok za topničarsko vojašnico v izmeri 6900 kv. m. Poleg tega pa rezervira občina tudi sosednji stavbeni blok v izmeri 6200 kv. m. za socialne ustanove, ki bi se zgradile v bodočnosti. Tako je položen temelj za koncentrirane socialne zavode bodoče Ljubljane. Na predlog g. Tavčarja je občinski svet soglasno sprejel naslednje predloge:

1. z zahvalo v zvezi občinski svet na znanje, da je v počastitev 10-letnega jubileja vladanja Njegovega Veličanstva kralja Aleksandra vobitrala Mestna hranilnica ljubljanska iz svojih razpoložljivih rezerv znesek 5.000,000 Din za zgradbo novega zavetišča za onemogle v Ljubljani.
2. mestna občina da za zgradbo zavetišča brezplačno na razpolago del parcele št. 447, označeno na načrtu z ABCD v izmeri 6900 m². Sosedni del iste parcele, označen v načrtu z EFGH v izmeri 6200 m² se rezervira za druge soc. ustanove in je do preklica na razpolago upravi novega zavetišča za onemogle.
3. za izdelavo gradbenega programa in z vodstvom zgradbe zavetišča za onemogle se poveri odbor 5 zastopnikov uprave Mestne hranilnice in 2 zastopnika Mestne občine ljubljanske.
4. gradbeno-tehnično nadzorstvo nove zgradbe izvrši mestni gradbeni urad.
5. novo zavetišče bo upravljal kuratorij, ki se sestavi iz zastopnikov mestne občine ljubljanske in Mestne hranilnice ljubljanske. Kuratorij posluje po pravilniku, katerega sporazumno sprejmeta mestna občina ljubljanska in Mestna hranilnica ljubljanska. Zgrajeno zavetišče za onemogle ostane last Mestne hranilnice ljubljanske.

Na predlog župana dr. Puca sta bila takoj soglasno izvoljena v odbor za izdelavo gradbenega programa kot zastopnika mestne občine obč. svet. Tavčar in inž. Beve.

Razširjenje plinskega in vodovodnega omrežja

Na predlog predsednika Tavčarja je bil nato soglasno sprejet predlog, da se najame posojilo v znesku 2 milijona Din za razširjenje plinskega omrežja. Posojilo se bo porabilo za napeljavo plina v 40 ulicah in se bo opremilo 424 stanovanj takoj s plinom. Možnost pa je, da se priključi še 569 strank, v celem torej 993 strank. S temi vodi se nudi plinarni prihranka, da odda še okoli 900.000 čebm. letno, in

dvigne s tem konsum za 80% sedanjega konsuma.

Soglasno je bil tudi sprejet predlog, da se najame posojilo v znesku 1.500.000 Din za razširjenje vodovodnega omrežja. Letos bo treba položiti nove cevi po 22 cestah in ulicah na periferiji mesta. Za to razširjenje bo treba skupno 7929 m vodovoda s potrebnimi armaturami in montažo.

Pritožba proti predpisu pasje takse Josipa Možine in pritožba proti predpisu prirastkarine Josipa Jamnika se odklonita.

Poročilo gradbenega odseka

Za gradbeni odsek je poročal predsednik prof. Jarc. Ugodi se pritožbi Valentina Berganta proti regulaciji, odkloni se ponudba Babovca za odkup hiše na parceli ob Dolenjski cesti, ugodi se pritožbi Franca Jerka proti regulaciji, prošnji Vzemljemne zavarovalnice za spremembo parcelacije, prošnji Noča in Ocepka za parcelacijo, prošnji M. O. L. za stavbno in uporabno dovoljenje prizidka trafike na Krekovem trgu, ponudbi ljubljanske Gradbene družbe o odstopu sveta za podaljšek Kotnikove ulice, prošnji Kajfeža-Pipana za spremembo parcelacije, prošnji železniške družine za parcelacijo in pritožbi Stavbne družbe proti regulaciji. Pekovskemu društvu se proda radi korekture meje z mestno parcelo še 110 kv. metrov po 50 Din.

Ugodi se prošnji stavbne zadruge »Mali dom« za brezplačen odstop sveta, odkloni pa prošnja Avgusta Magistra za odprodajo zemljišča. Ugodi se prošnji Frančiške Brošnarjeve za odstop zemljišča. Odkloni se ponudbi Ivana Semrajca in Pavla Simenca za odkup zemljišča, ugodi pa prošnji Danijela Battelina in Josipa Kerbischa za stavbno parcelacijo. Trotoarji se urede v Grobarjevi ulici, v Gorupovi, na Prulah, na Privozu, na Zrinjskega cesti in v Strossmayerjevi ulici. Eksproprijacija posestva tvrde Škrbec Bartol se uvede in se ga toliko razširi, kolikor se ga rabi za preložitve Vilharjeve ceste. Za ostali svet se uvedejo še pogajanja. Regulacija pri Figovcu je bila odložena z dnevnega reda. Odkloni se prošnja Ivana Vrhovca za nakup zemljišča. Sklene se naprava novega Čevljarskega mostu in njega predstavitev k prisilni delavnici, za kar je potreben znesek 250.000 Din. Občini Vič se dovoli priključek kanalov na mestni zbiralnik. Sprejmejo se pogoji Josipa Tomšiča za odstop sveta za otvoritev Aškerčeve ceste. V smislu gradbenega zakona se ustanovi regulacijska komisija za Ljubljano, ki sestoji iz širše komisije: 17 članov in 6 ekspertov, po potrebi še več, in iz ožjega odseka: 5 članov. Zgradba trnovskega mostu se odda najnižjemu ponudniku Matku Curku za 274.574 dinarjev, zgradba prvi pri Tenenteju pa za 23.852 Din.

Predsednik prof. Jarc je nato zavrnil očitke glede frančiškanskega tromostolja, češ, da preveč stane. Sedanji povečani most bi stal 1 milijon 800.000 Din, dočim bo tromostovje stalo le polovico tega zneska.

Sklenjeno je še bilo, da se otvori nova glavna ulica k Sv. Križu. V to svrhu se nadaljuje pogajanja z lastniki parcel ob cesti od Dunajske ceste do pokopališča. V kolikor se ne bi dosegel sporazum, se uvede razlastitev.

Ljubljana na jesenski razstavi mest

Podžupan prof. Jarc je nato obširno poročal o razstavi mesta Ljubljane na jesenski razstavi mest v Ljubljani. Razstavil je tudi načrt razstavnega oddelka, ki bo obsegoval: grb mesta, teritorij (mestni okoliš, načrt mesta, mestna zemljišča in poslopja grafično predložena, slike starega in novega mesta, celotni pogledi), starine, kakor: fotografije starih objektov, občinske relikvije, staro pohištvo, slike znamenitih javnih delavcev, spomine na meščanske garde, cehe in druge stare zastave, mestni arhiv itd. Dalje sodobno mesto: parke, sportne naprave, kopališča, igrišča, botanični vrt, mestno vrtnarstvo, stanovanjsko arhitekturo, vodne zgradbe, regulacijo mesta, gasilstvo in reševalno službo, vodovod, plinaro, električno, klavirno, pogrebni zavod, mestne vožnje, socialno skrbstvo in zdravstvo, šolstvo, mestni denarni zavod in mestni proračun.

Nova službena pragmatika za ljubljanske mestne uslužbence

Referent personalno-pravnega oddelka dr. Joža Bohinjec je poročal o novi službeni pragmatiki in utemeljeval njeno sestavo. Pri novi službeni pragmatiki se je upoštevalo tako pravice uslužbencev kakor zahteve in finančne možnosti občine. Z novo pragmatiko pa je bilo treba pred vsem odpraviti kaos, ki je vladal v tem pogledu že več let na magistratu. Predlagal je, naj se službena pragmatika sprejme, kakor tudi pravilnik o rodbinskih dokladah mestnih pragmatičnih uslužbencev.

Debate o novi službeni pragmatiki se je udeležilo nato več občinskih svetnikov, izmed katerih so nekateri predlagali bistvene in nebitvene izpremembe. Večina njih je ugotovila, da je bil na magistratu res kaos glede nameršencev, ker se niso nameršali po kvalifikaciji in potrebi, temveč po njih politični pripadnosti. Strankarstvo in partizanstvo je spravljalo pač na razna mesta svoje politične agitatorje. S temi je bila marsikomu storjena velika krivica.

Obč. svetnik inž. Šubie je predlagal, naj bi magistratni direktor bil izven skupin, skupin pa naj bi bilo 8. Glede na to pa bi bilo treba spremeniti tudi § 11, o kretanju v službi.

Inž. Zupančič je predlagal ravnotako spremembo § 11. in predlagal, naj se geometre smatra za fakultetno izobražene in naj zategadelj napredujejo od 6-2 skupine. Prečital je tudi več izjav raznih univerz, ki upravičujejo njegov predlog glede geometrov.

Inž. Pavlin je predlagal, naj pridejo tudi inženjerji plinarne v skupino inženjerjev električne ter naj ne bo v dosedanjih naslovih pri prevečmah v nižje skupine degradacij

Obč. svetnik Kosem je bil proti občutnemu znižanju rodbinskih doklad. Odobral je odpust nameršenk, ki bi se omožile, in predlagal, naj bi se odslovile iz službe tudi vse one uradnice, ki so že omožene in še nimajo pravice do pokojnin. Spremembe je predlagal tudi glede prejemkov o stannarinah ter glede dopustov, katere naj bi se izposlovalo tudi mestnim delavcem.

Dr. Ravnihar je pripomnil, da ni bila krivda občinskega sveta, da je prišlo tako kasno do nove službene pragmatike, kajti občinski svet si je prizadeval že od leta 1922., da bi uveljavil novo pragmatiko in odpravil nerednosti in kaos, ki je bil glede personalnih zadev na magistratu. Vedno pa so padli ti načrti v vodo zaradi sprememb v občinskem svetu in sličnih težkoč. Potreba po moderni pragmatiki je pa bila čedalje večja, ker so bile posledice nastavljanja uslužbencev na magistratu po vidikih partizanstva vedno hušje. Tako se je dogodilo, da so nekateri kar preskočili skupine in prišli v višje skupine, dočim niso imeli kvalifikacije niti za najnižje skupine. Nekateri so zastopali, drugi so imeli zopet velike privilegije pri napredovanju itd. Treba je bilo nove pragmatike, ki bi v ta kaos spravila neki sistem, da ne bi trpela načela nove pragmatike niti ne uslužbenstvo. Zato meni, da je nova pragmatika dobra in z njo personalni problem na magistratu relativno dobro rešen. Idealna rešitev tega vprašanja pa itak ni mogoča. Izkazalo se je tudi, da ni preveč oseba na magistratu. Predlagal je, naj bi bila pragmatika v celoti sprejeta, ker bi bistvene spremembe ves načrt omajale.

Obč. svet. Rado Hribar je predlagal glede geometrov kakor pred njim inženjer Zupančič in pa glede ravnatelja mestnega dohodarstvenega urada, ki naj bi prišel v 3. skupino. Kasneje je ta svoj predlog umaknil.

Obč. svetnik Rupnik je poudaril, da ni mogoče priznati enakopravnosti žensk z moškimi glede služb, dokler vidimo po mestu vedno več rodbinskih očetov, ki so brez službe. Zato je posebno odobral on paragraf v pragmatiki, ki določa celibat mestnih uslužbenk. Glede sprejemanja praktikantov in glede načina upokojitve je predlagal spremembe še dr. Pi-penbacher, nakar je referent dr. Bohinjec pojasnjeval nekatere paragrafe pragmatike in si osvojil nekatere predloge, tako predlog inž. Zupančiča in inž. Šubica, g. Pavlina, g. Kosma glede odpusta uradnic, ki so že omožene.

G. župan je nato dal predloge na glasovanje. Vsi so bili soglasno sprejeti. G. župan se je zahvalil vsem za trud, ki so ga imeli pri sestavi nove pragmatike, s katero je zagotovljen red glede personalnih zadev na magistratu. Občinski svetovaleci so pa nagradili s ploskanjem referenta dr. Bohinjea.

Omejitev prometa v šelenburgovi ulici

Načelnik policijsko-zdravstvenega odseka, mag. phar. dr. Sušnik je predlagal, naj se v Šelenburgovi ulici prepove vožnja vprežnih tovornih vozov in tovornim avtomobilom s polnimi gumij. Prepove naj se tudi vožnja s priklopnimi vozovi k tovornim avtomobilom. Izvzela so vozila za lokalne potrebe v tej ulici. Postajanja za vsa vozila, razen kolikor je vstop ali izstop potreben, naj se v Šelenburgovi ulici prepove. Ukine pa naj se omejitev prometa na Aleksandrovi cesti. Obč. svet. Rado Hribar je na te predloge pripomnil, da se bodo pojavile zaradi omejitve prometa v Šelenburgovi ulici težkoče ter bo preobremenjena Wolfova ulica. Zato naj mestna občina to ulico uredi, da bo sposobna za večji promet. Obč. svet. Šubie je pa bil proti temu, da bi se ukinila omejitev prometa na Aleksandrovi cesti, ker je tu promenada. Predlog referenta g. Sušnika je bil v celoti sprejet.

Tajna seja

G. župan je prečital še več samostojnih predlogov, na kar je bila tajna seja, v kateri se je ugodilo prošnji bivšega mestnega fizika dr. Otmarija Krajca za reaktiviranje, prošnji Marije Grobelnik, vdovi po dohodarstvenem pregledniku, glede prejemkov in posmrtni četrti in prošnji licejskega profesorja dr. Pretnarja za enoleten brezplačni dopust. Ob pol 10. je g. župan sejo zaključil.

Znižane plače bančnih uradnikov in gledaliških igralcev v Avstriji

Dunaj, 16. julija. AA. Korbiro poroča: Finančni odbor avstrijskega parlamenta je sprejel znane zakonske predloge o Kreditanstaltu in o gledališčih, po katerem se stornirajo vse pogodbe, ki jamčijo višjo plačo kakor mesečnih 800 šilingov, ter naposled zakonski predlog, ki vlado pooblašča, da sme, kadar nima trgovske pogodbe s katero državo, skleniti z njo trgovsko konvencijo.

Dunaj, 17. julija. d. Avstrijski narodni svet je imel danes svojo zadnjo sejo, nakar se je pomladansko zasedanje zaključilo. Narodni svet je rešil še nekaj manjših predlog, med drugimi tudi zakon o plačah gledaliških igralcev in o službenih pogodbah osebja Kreditnega zavoda. Zvezni kancelar dr. Buresch je imel na to govor, v katerem je omenjal opravljeno delo narodnega sveta, posebno kolikor se tiče gospodarske krize in pa afere Kreditnega zavoda. Naglašal je, da so bile rešene predloge varčevalne predloge, vendar pa bo treba jeseni doseči še nadaljnje prihranke, da se razbremenijo proračun. Glede trgovinskih pogodb je omenil kancelar, da so pogajanja z Jugoslavijo, Češkoslovaško in Italijo dospela k to daleč, da se sme njih zaključek pričakovati prihodnje dni. Tudi pogajanja z Romunijo ugodno potekajo, začela pa so se tudi pripravljati dela za pogajanja s Poljsko. Zvezni kancelar je končal svoj govor z zahvalo prebivalstvu, parlamentu in tisku.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 17. julija. d. Na zapadu in na jugu pretežno jasno in toplo.

Šah

Jugoslovanski šahovski uspehi v Pragi

Praga, 17. julija. d. Danes dopoldne so se odigrale višje partije na šahovski olimpijadi. Avstrijec Grünfeld je remiziral z Angležem Sultanom Khanom, Spielmann je zmagal nad Yatesom, Kmoch pa je remiziral s Thomasom. Končni rezultat med Avstrijo in Anglijo je 2½:1½. Presenetljiva je bila zmaga Jugoslavana Astaloša nad Američanom Marshallom, Po 8. kolu vodi Poljska z 22 točkami; Jugoslavija ima 17 točk.

V 9. kolu je Avstrija zmagala proti Italiji s 3½:½. Grünfeld je potolkel Rosellija, Spielmann je remiziral z Monticellijem, Kmoch je dobil proti Romi-ju in Becker proti Hellmannu. Švedska — Anglija 1½:1½ (1), Danska — Romunija 2:1 (1), Amerika — Litva 2:1 (1), Jugoslavija — Norveška 2:0 (2), Letonska — Španija 3:0 (1), Madjarska — Švica 2½:½ (1), Nemčija — Češkoslovaška 2½:1½, Francija — Holandija 2:2.

Po 9. kolu vodijo: Letonska s 23 (1), Amerika in Poljska z 22 (1) in Jugoslavija in Češkoslovaška z 19 točkami.

Imenovanja v vojski

Beograd, 17. julija. l. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil razrešen dolžnosti poveljnika pehote donavske divizijske oblasti dvorni maršal generalštabni brigadni general Aleksander R. Dimitrijević. Z istim ukazom je postavljen za pehотноga poveljnika brigadni general adjutant Nj. Vel. kralja Pavle Pavlović poleg svoje redne službe. Za namestnika poveljnika aerodroma 7. zrakoplovnega polka je bil postavljen zrakoplovni kapetan I. razreda Frane Rus. Razrešen je svoje dolžnosti zrakoplovnega kapetana I. razreda Jožef Zupančič.

Uradne ure

Beograd, 17. julija. o. Po naredbi ministrskega predsednika se uradne ure v državnih uradih, začeti od danes pa do preklica, skrajšajo za eno uro in sicer dopoldne. Odslej bodo uradne ure od pol osmih pa do pol dvanajstih, ob sobotah do 13. ure. Popoldanske ure ostanejo neizpremenjene od 16. do 18. ure.

Suša v Učih

Beograd, 17. julija. l. Po vsem užiskem okraju vlada že 10 dni silna vročina, kakor jo ne pomnijo. Dežja že dolgo ni bilo. Občuti se že veliko pomanjkanje živinske krme in je cena senu poskočila na 1:20 Din do 1:40 Din za kg. Koruza in ponekod tudi sadje že zelo trpi za sušo. Vročina zelo vpliva na letino, tudi v okolici Obrenoveca.

Vozni red brzih tovornih vlakov

Beograd, 17. julija. AA. Prometni oddelek generalne direkcije državnih železnic je izdal vozni red brzih tovornih vlakov, posebno mednarodnih, v knjigi pod naslovom »Pregled in izbora vlakov v mednarodnem prometu polniških in brzovoznih tovorov za izvoz, uvoz in prevoz«. Knjiga vsebuje pregled vseh tovornih vlakov na sever, vzhod in jug iz naše države v države vzhodne in osrednje Evrope. Namenjena je predvsem izvoznikom, industrijem in kupčij-skemu svetu. Dobi se pri potniških blagajnah na vseh večjih postajah za 25 Din.

Zakon o delavnicah

Beograd, 17. julija. AA. Po obvestilu, ki so ga dobile gospodarske organizacije, je trgovinsko ministrstvo začelo proučevati zakon o delavnicah. Gospodarske organizacije so zaprosile trgovinsko ministrstvo, da bi se tudi one smele udeležiti dela pri sestavljanju tega zakona.

Nove določbe o delniških družbah

Beograd, 17. julija. AA. Po obvestilu, ki so ga dobile gospodarske organizacije, popravlja posebna komisija strokovnjakov pravosodnega in trgovinskega ministristva odredbe trgovinskega zakona, ki se tičejo delniških družb.

Potopljen italijanska podmornica

Pulj, 17. julija. AA. Podmornica »Pullino« se je včeraj potopila. Nesreča se je pripetila, ker so se pokvarili motorji.

Zadoščenje za fašistovske napade na papeža

Rim, 17. julija. AA. »Osservatore Vaticano« je objavil članek, kjer ostro napada italijanske oblasti, kakor se dovoli objavo napadov na papeža. Včeraj so italijanske oblasti zaplenile vse izvide listov, ki so napadali papeža in aretirale štiri pisce. Po konkordatu bodo aretirani kaznovani, kakor če bi razžalili italijanskega kralja. Poročajo, da pisec protipapeških člankov niso fašisti. Akcija italijanske vlade je napravila na vatikanske kroge dober vtis.

Letalo »Do X« na potu v Newyork

Berlin, 17. julija. AA. Po poročilu iz Ria de Janeiro bo veleletalo »Do X« prihodnji teden poletelo v etapah v Newyork.

Nova ruska polarna ekspedicija

Moskva, 17. julija. AA. V soboto bo ledolomilec »Maligin« odplul iz pristanišča v Arhangelsku. Na svojem potu v polarno ozemlje se bo srečal z zrakoplovom »Graf Zeppelin«. Polarni raziskovalec prof. Wiese, ki potuje z »Maliginom«, je izjavil, da bo ladja v bližini Franc Jožefove zemlje spustila v zrak zrakoplov, ki ga bo zaradi njegovih žarečih barv in kompliranega zrcalnega sistema videti na razdaljo 60 km.